

VESPERVIERING zondag 20 september 2020
Ds. Rienk Lanooy – liturg
Geerten van de Wetering – orgel
Kaspar Kröner – alt
Mara Oosterbaan – viool

In deze 'experimentele vesper', die het 100-jarig jubileumweekend afsluit, verkennen we in verbinding met de traditie een nieuwe vorm van vesperviering. Er klinkt veel muziek, en in de uitvoering daarvan speelt de ruimte van de kerk een wezenlijke rol. De vesper beweegt zich op het grensvlak van concertante en liturgische vesper. De vesper vangt aan met een van de oudste vormen van kerkmuziek die ons is overgeleverd: het Gregoriaans. Het Ubi caritas verwoordt de kern van gemeenschap-zijn: 'Congegravit nos in unum Christi amor'.

Vervolgens klinken twee psalmen: allereerst in beurtspraak door gemeente en voorganger, vervolgens in een toonzetting van Arthur Honegger, die daarbij gebruik maakt van tekst en melodie van het 16e eeuwse Geneefse psalter.

In de korte lezingen, afgewisseld met muziek, klinken fragmenten uit de eerste tempeldienst, zoals beschreven in 1 Koningen 8. Het is als het ware de oudste overgeleverde gebedsviering. Het tekstgedeelte klonk 100 jaar geleden ook bij de ingebruikname van de Duinoordkerk.

De lezingen gaan naadloos over in de gebeden: eerst instrumentaal (Elegie), vervolgens in stilte, afgesloten met het Vater Unser van Arvo Pärt.

Aansluitend klinkt een voor deze gelegenheid nieuw gecomponeerd Magnificat, voor alt, viool en orgel. Het Magnificat breekt in met een violsolo. In de zangpartij is gebruik gemaakt van de Tonus Peregrinus, een oude reciteertoon die vaak gebruikt wordt voor het Duitse Magnificat (Meine Seele erhebt den Herren). In het middengedeelte wordt even afgeweken van deze reciteertoon, die daarna weer terugkeert.

Na het avondgebed wordt de avondhymne in wisselzang tussen voorganger en gemeente uitgevoerd. Als slot, na de zegen, klinkt een recente bewerking van Phos Hilaron, de oudst overgeleverde hymne uit de christelijke traditie (3e/4e eeuw). Met dit lied over het vreugdevol licht sluit deze vesper af, bij het vallen van de avond

Aan het begin van de vesper klinkt een van de weinig overgeleverde orgelwerken van Bernard Renooij, oud-organist van de Kloosterkerk.

OPENINGSVERS - Ubi Caritas (Gregoriaans)

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Congregavit nos in unum Christi amor.
Exultemus, et in ipso jucundemur.
Timeamus, et amemus Deum vivum.
Et ex corde diligamus nos sincero.

Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.
Christus' liefde heeft ons tot eenheid gebracht.
Laat ons juichen en blij zijn in Hem.
Laat ons, Hem vrezend, oprecht beminnen de
God die leeft en van harte goed zijn met elkaar.

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Simul ergo cum in unum congregamur:
Ne nos mente dividamur caveamus.
Cessent jurgia maligna, cessent lites.
Et in medio nostri sit Christus Deus.

Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.
Laat ons dus, nu we hier tezamen zijn
Zorgen dat er geen verdeeldheid heerst.
Geen wrok meer, geen onenigheid,
Moge Christus in ons midden zijn.

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Simul quoque cum beatis videamus,
Gloriantur vultum tuum, Christe Deus.
Gaudium quod est immensum, atque
probum:
Saecula per infinita saeculorum.

Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.
O Christus, God, toon ons uw heerlijkheid,
met uw heiligen die bij U zijn.
Die vreugde zal zuiver zijn en
zonder maat,
en duren tot in eeuwigheid.

Amen.

Amen.

BEURTSPRAAK – Psalm 138

v: Ik wil u loven met heel mijn hart,
voor u zingen onder het oog van de goden,

A: MIJ BUIGEN NAAR UW HEILIGE TEMPEL,
UW NAAM LOVEN OM UW LIEFDE EN TROUW:

v: grote dingen hebt u beloofd, tot eer van uw naam.

A: TOEN IK U AANRIEP, HEBT U GEANTWOORD,
MIJ BEMOEDIGD EN GESTERKT.

v: laten alle koningen op aarde u loven, Heer,
zij hebben de beloften uit uw mond gehoord.

Laten zij de wegen van de HEER bezingen:

A: 'GROOT IS DE MAJESTEIT VAN DE HEER.
DE HEER IS HOOGVERHEVEN! NAAR DE NEDERIGE ZIET HIJ OM,
DE HOOGMOEDIGE DOORZIET HIJ VAN VERRE.'

v: Al is mijn weg vol gevaren, u houdt mij in leven,
u verdedigt mij tegen de woede van mijn vijanden,
uw rechterhand brengt mij redding.

A: DE HEER ZAL MIJ ALTIJD BESCHERMEN.
HEER, UW TROUW DUURT EEUWIG,
LAAT HET WERK VAN UW HANDEN NIET LOS.

PSAUME 34

Uit: Trois Psaumes (1940/1943)

Arthur Honegger

(1892 – 1955)

Tekst (Berijming Théodore de Bèze)

Vertaling (Berijming 1967)

Jamais ne cesserai
De magnifier le Seigneur
En ma bouche aurait son honneur
Tant que vivant serai
Mon coeur plaisir n'aura
Qu'avoir son Dieu glorifié
Dont maint bon coeur humilié
L'oyant s'éjouira

Ik loof de Heer altijd.
Steeds zingt mijn mond zijn lof, zijn eer.
Ja, ik beroem mij op de Heer
en prijs zijn hoog beleid.
Gods kleinen horen mij
en zij verheugen zich tezaam.
Verhef met mij des Heren naam,
zegen die en wees blij.

1 Koningen 8: 12-13

Toen sprak Salomo: 'Heer, u hebt gezegd dat u in een donkere wolk wilde wonen. Welnu, ik heb voor u een vorstelijk huis gebouwd, dat voor altijd uw woning kan zijn.' Hierna keerde de koning zich om en zegende de gemeenschap van Israël. Toen iedereen was gaan staan, zei hij: 'Geprezen zij de Heer, de God van Israël, die het niet bij woorden heeft gelaten maar zijn belofte aan mijn vader David daadwerkelijk is nagekomen..'

Passaggio rotto - Andamento veloce

Nicola Matteis

(ca. 1670 – 1713)

1 Koningen 8: 22-24

Toen wendde Salomo zich naar het altaar van de HEER, ten aanschouwen van de verzamelde Israelieten, hief zijn handen ten hemel en zei: 'HEER, God van Israel, er is geen god zoals u, noch in de hemel daar boven, noch op de aarde hier beneden. U houdt u aan het verbond en blijft trouw aan uw dienaren die u met heel hun hart toegewijd zijn. U hebt u gehouden aan wat u uw dienaar, mijn vader David, hebt beloofd. U hebt het niet bij woorden gelaten, maar u bent vandaag uw belofte daadwerkelijk nagekomen.'

IMPROVISATIE

1 Koningen 8: 27-29

'Zou God werkelijk op aarde kunnen wonen? Zelfs de hoogste hemel kan u niet bevatten, laat staan dit huis dat ik voor u heb gebouwd. HEER, mijn God, hoor het smeekgebed van uw dienaar en luister naar de verzuchtingen die ik vandaag tot u richt. Wees dag en nacht opmerkzaam op wat er gebeurt in deze tempel, de plaats waarvan u zelf hebt gezegd dat daar uw naam zal wonen, en verhoor het gebed dat ik naar deze tempel richt.'

Elegie
Uit: Sechs Stücke für Violine und Orgel (opus 150)

Joseph Rheinberger
(1839 – 1901)

STILTE

Vater Unser

Vater unser im Himmel,
geheiligt werde dein Name.
Dein Reich komme.
Dein Wille geschehe, wie im Himmel so auf
Erden.
Unser tägliches Brot gib uns heute.
Und vergib uns unsere Schuld,
wie auch wir vergeben unsern Schuldigern.
Und führe uns nicht in Versuchung, sondern
erlöse uns von dem Bösen.

Arvo Pärt (1935)

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede op aarde zoals in de
hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars
vergeven. En leid ons niet in
verzoeking
maar verlos ons van de boze.

Magnificat

Meine Seele erhebt den Herren,
und mein Geist freuet sich Gottes,
meines Heilands;
denn er hat die Niedrigkeit
seiner Magd angesehen.
Siehe, von nun an werden mich selig
preisen alle KindsKinder;
denn er hat große Dinge an mir getan,
der da mächtig ist und des Name heilig
ist. Und seine Barmherzigkeit währet
immer für und für bei denen, die ihn
fürchten.
Er übet Gewalt mit seinem Arm
und zerstreut, die hoffärtig sind in ihres
Herzens Sinn.
Er stößet die Gewaltigen vom Thron und
erhebet die Niedrigen.
Die Hungrigen füllet er mit Gütern und
lässet die Reichen leer.
Er denkt der Barmherzigkeit und hilft
seinem Diener Israel auf,
wie er geredet hat unsern Vätern,
Abraham und seinem Samen ewiglich.
Meine Seele erhebt den Herren.

Geerten van de Wetering (1985)

Groot maakt mijn ziel de Heer,
en mijn geest heeft zich verheugd om God
mijn Redder.
Want Hij aanschouwde de nederigheid van
zijn dienaars:
ja zie, van nu af aan spreken alle geslachten
mij zalig.
Want grote dingen heeft Hij mij gedaan
die machtig is, en heilig is Zijn naam.
En Zijn barmhartigheid is van nageslacht tot
nageslacht, voor hen die Hem vrezen.
Hij heeft kracht getoond in Zijn arm,
en hoogmoedigen in de gedachte van hun
hart verstrooid.
Hij stootte machtigen van hun zetel,
en nederigen heeft Hij verheven.
Hongerigen heeft Hij met gaven vervuld,
en rijken heeft Hij leeg weggezonden.
Hij is Israel zijn dienaar te hulp geschoten,
zijn barmhartigheid gedenkend,
Zoals Hij gesproken heeft tot onze vaders,
Abraham en zijn zaad in eeuwigheid
Groot maakt mijn ziel de Heer.

AVONDGEBED

Tekst: Frans Cromphout sj

Heb de avonden lief,
het wijkende licht,
de rust van je handen en van je geest.

Heb het zwijgen lief
en ontdek de geheimen
waar geen woorden voor zijn. Wat de dag heeft gezaaid,
het doen en het spreken,
bedek dat met nacht,
koester het onder de herfstblaren van je zwijgen.
Eens zal het vrucht worden
op zijn tijd.

Heb de eenzaamheid lief.
Ze hoeft niet leeg te zijn,
ze is de schaal, gevuld met herinneringen.

Heb de slaap lief,
de nacht en de droom,
de uren van het verborgen rijpen.
Ga niet terug
naar de dag met zijn werk,
naar de mensen met hun woorden,
vóór je die liefde hebt geleerd.

AVONDHYMNE: LIED 253, 1 en 2

Tekst: Sigurbjörn Einarsson – ‘Nú hverfur sól í haf’

Melodie: Thorkell Sigurbjörnsson

Vertaling: René van Loenen

ZEGEN

Behoed ons
zegen ons
bewaar ons
Gij die ons hebt toegekeerd
naar elkaar,
om elkaar
te zegenen
te bewaren
te behoeden

ALLEN: AMEN

Phos Hilaron

Uit: Phos Hilaron (2017)

Hail, gladdening Light, of His pure glory poured Who
is the immortal Father, heavenly, blest, Holiest of
Holies, Jesus Christ our Lord!

Now we are come to the sun's hour of rest;
The lights of evening round us shine;
We hymn the Father, Son,
and Holy Spirit divine!

Worthiest art Thou at all times to be sung
With undefiled tongue,
Son of our God, Giver of life, alone:
Therefore in all the world Thy glories, Lord,
they own.

Owain Park

(1993)

Vriendelijk Licht van de Heilige Glorie. van
de onsterfelijke Vader, van de hemelse, de
heilige, de gelukzalige – U Jezus Christus.

Aangekomen bij zonsondergang
en met zicht op het avondlicht bezingen
wij de Vader, de Zoon en de Heilige
Geest, God.

Waardig is het U te allen tijde te
bezingen met passende stemmen,
Zoon van God, U die het leven schenkt.
Daarom roemt U de kosmos.

-gemeente verlaat de kerk op aanwijzingen van de ambtsdragers-